

Militærhistorie

Krigen i Nordøstgrønland

(https://mail.krigsvidenskab.dk/application/files/2415/9135/2129/Skaermbillede_2020-06-05_kl._12.09.34.png)

(https://mail.krigsvidenskab.dk/application/files/2415/9135/2129/Skaermbillede_2020-06-05_kl._12.09.34.png)

KRIGEN I NORDØSTGRØNLAND

Jens Erik Schultz

()

Titel: Krigen i Nordøstgrønland

Forfatter: Jens Erik Schultz

Forlag: X Sirius Books

Sider: 103 sider, rigt illustreret

Pris: 248,- (Bogen kan også bestilles direkte fra forlaget med 25% rabat)

(<https://www.xsirius.dk/da>)

Anmelder: Poul Grooss

Rating: 3

Her er tale om en lille bog på godt 100 sider, som beskriver en side af Anden Verdenskrig, der er ukendt for de fleste. Bogen handler om de få danske og norske pelsjægere, som opholdt sig på den grønlandske

østkyst, da den tyske besættelse af Danmark fandt sted. De blev afskåret fra henholdsvis Danmark og Norge, men allerede inden USA selv blev involveret for alvor i krigen tog landet sig af Grønland. Det forhindrede ikke tyskerne i at interessere sig for området. Deres fly, overfladeskibe og ubåde skulle have nogle pålidelige vejrmeddelelser for Nordatlanten. Vejrobservationer fra det øde Østgrønland kunne hjælpe på dette.

Området var meget tyndt befolket, og som en sikkerhedsforanstaltning traf de tilbageværende danske myndigheder i Grønland, i samarbejde med US Coast Guard, en beslutning om at evakuere de få beboere der var i området. Dette gjorde det noget nemmere for tyskerne at etablere vejrstationer på den flere tusinde kilometer lange kystlinje. Det gjorde også situationen lidt nemmere for de udsendte slædepatruljer, for efter evakueringerne så var enhver ukendt person en fjende!

I alt sendte tyskerne fire skibe til østkysten af Grønland, men denne beretning handler kun om den første tyske landgang, som gik under navnet "Operation Holzauge". Ekspeditionens skib var en ombygget trawler "Sachsen", som i de to første krigsår havde gjort tjeneste i Nordatlanten som "Wetterbeobachtungsschiff" (vejrskib). I 1942 kom skibet på et kort værftsophold i Korsør, hvor det blev klargjort til en ekspedition af to års varighed. Det blev underlagt "Kriegsmarine" og det tyske flådehovedkvarter i Tromsø i Nordnorge. Det fik 17 mands besætning, og lederen af ekspeditionen var en østriger ved navn Hermann Ritter, som tidligere havde været kaptajn i handelsflåden. I midten af 1930'erne tog han til Svalbard som pelsjæger, og det var på denne baggrund, at han var blevet udpeget som chef for togtet til Østgrønlandske farvande. Skibet optrådte nu som "Küstenwachtschiff" med navnet "Hermann". Skibschefen fik rang af søløjtnant af reserven.

De danske slædepatruljer blev involveret i ildkampe med tyskerne. Læseren bliver præsenteret for en række af de danskere og nordmænd, som deltog i denne tjeneste. Det er en barsk beretning om mod, beslutsomhed og udholdenhed.

Det ganske usædvanlige ved denne beretning er, at chefen for den tyske ekspedition gerne ville lade sig tage til fange. Han ville gerne være amerikansk krigsfange. Det var ikke så nemt, når en del af hans besætning var overbeviste nazister. Det er personen Hermann Ritter, som har fascineret forfatteren. Han var ikke en typisk officer fra Anden Verdenskrig. Hovedpersonen er østriger, pacifist, idealist, katolik og en

karismatisk leder, som kender leveforholdene i de arktiske områder.

Bogen handler om hans svære valg i en vanskelig situation. Hans svigt over for troskabseden til regimet plagede ham resten livet.

Bogen er særdeles flot illustreret med gode kort, historiske fotografier og tegninger. Forfatteren er særdeles kendt med området og har tilmed personligt kendt en af bogens hovedpersoner.

Poul Grooss,

kommandør (pensioneret)

